

Sodobnemu času primerna metafora

Špela Standeker

V nedeljo so na velikem odru *Lutkovnega gledališča Ljubljana* premierno uprizorili animirano zvočno predstavo *Izgubljeni ton*, ki jo je idejno zasnoval in zrežiral **Peter Kus**, ki je zanjo napisal tudi glasbo. Vsebinsko se uprizoritev navezuje na Kusovo serijo interaktivnih razstav glasbenih instrumentov, na katerih so obiskovalci lahko spoznali nenavadna in izvirna glasbila (*Eufonija: Zveneče mesto*, 2008 in *Eufonija: Pojoči grad*, 2009), sama zgodba pa se navdihuje v starokitajski »legendi o izgubljenem tonu«.

Legenda pripoveduje o kitajskem cesarju Huang Tiju, ki je vladal sredi 3. tisočletja pred našim štetjem, in Ling Lunu, začetniku starokitajske glasbe in po nekaterih virih tudi izdelovalcu prve bambusne piščali. Po legendi se osnovni ton, ki je nujen za delovanje in preživetje cesarstva, izgubi v trušču dolgoletnih krvavih vojn in tako se mora Lun odpraviti na pot ter najti ton, ki bo omogočil harmonijo cesarstva. Za tokratno predstavo je avtorica besedila **Zalka Grabnar Kogoj** zgodbo nekoliko priredila, kraj dogajanja je postavila v sodobno mesto, »ki se nahaja nekje ali pa povsod«, osrednji motiv pripovedi pa je tudi tokrat izgubljeni ton, ki je izginil v vrvežu sodobnega sveta. Brez njega še vedno ni mogoča harmonija v glasbi, medčloveških odnosih in v svetu sploh.

Izgubljeni ton,

zasnova in režija **Peter Kus**,
Lutkovno gledališče Ljubljana

V uprizoritvenem konceptu – mešanici glasbene predstave in gledališča objektov – Kus nadaljuje z delom, ki ga je začel že s predstavami *Kralj prisluškuje*, *Črna kuhna* in *Glas*. Izvirni instrumenti so tako scena in lutke hkrati, iz katerih igralci izvabljajo tone in melodije ter na ta način ustvarjajo zvočne pokrajine, skozi katere potuje glavni junak v iskanju izgubljenega tona. Junak v vsaki pokrajini najde delček uganke, katere rešitev ga na koncu pripelje do iskanega – oziroma do tišine, ki je prapočelo vseh tonov.

Ker je besedilo v predstavi bolj skopo, igralci (**Miha Arh**, **Polonca Kores**, **Asja Kahrmanović** in **Andrej Žibert**) zgodbo spretno in mestoma duhovito gradijo z uporabo oziroma animacijo glasbil, s katerimi ustvarjajo zvočne krajine, ki s svojo abstraktnostjo ponujajo različne interpretacije. Četudi se mestoma zdi, da je sama pripoved nekoliko nedoločena, pa se zvočna predstava o iskanju izgubljenega tona izkaže kot primerna ter aktualna metafora današnjega časa in njegovega trušča, v katerem se vse preč pogosto izgublja tisto, kar je zares pomembno.